

Osobnosti s erby - 7.část

V další části bych Vám rád představil muže, kteří byli významnými lékaři nejen své doby.

Ján Jesenský (Jan Jessenius či Jan z Jesenu)

- * 27. prosince 1566 ve Vratislavi
- + 21. června 1621 v Praze
- pocházel po otci z uherského zemanského rodu, původem z Turce (Turčianske Jaseno) na území dnešního Slovenska. Narodil se ve slezské Vratislavi, která byla tehdy součástí zemí Koruny české, a kde tento evangelický rod sídlil již od r. 1541. Rodina zde žila životem cechovního měšťanstva a ke svému šlechtickému přídomku se prý nehlásila
- lékař, politik a filozof slovenského původu činný v Čechách a od r. 1618 rektor Univerzity Karlovy
- osobní lékař císaře Rudolfa II. a jeho bratra Matyáše, uherského krále.
- 8. až 12. června 1600 Jessenius navštívil Prahu, kde v Rečkově koleji provedl na těle odsouzeného oběšence první veřejnou pitvu v českých zemích. Přednášku k pitvě později Jessenius vydal i tiskem.
- byl autorem mnoha spisů galenovského lékařství
- pro účast v českém stavovském povstání byl popraven 21. června 1621 na pražském Staroměstském náměstí a kat Jan Mydlář mu nejprve vyříznul jazyk a poté sňal. Jeho tělo bylo po exekuci odvezeno k Horské bráně (dnes Hybernská ulice směrem ke Kutné Hoře, zde byl rozčtvrcen a vpleten do kola. Jeho hlava s kusem jazyka byla spolu s hlavami dalších jedenácti popravených vystavena pro výstrahu na tribuně Staroměstské věže po dobu deseti let, kdy byla potají sejmuta a pohřbena neznámo kde. Zbylé ostatky Jesseniova těla nebyly nikdy nalezeny.
- nejbližším přítelem Jana Jesenského byl farář David Lippach, který ho před popravou těšil a loučil se s ním a který pak opatroval Jesseniovu dceru

Prof. MUDr. Emerich Maixner šlechtic z Roblínova

- * 6. listopadu 1847 v Nové Huti u Nižboru
- + 27. dubna 1920 v Praze
- byl žákem a zetěm Jana Bohumila Eiselta (profesora, lékaře, který založil první českou lékařskou interní kliniku v dnešní Všeobecné fakultní nemocnici v Praze)
- r. 1884 se stal profesorem vnitřního lékařství
- položil základy českého interního lékařství, především biochemie a hematologie
- zabýval se kardiologií a plicními chorobami
- založil klinickou laboratoř těchto oborů a v roce 1887 se zasloužil o vznik II. české kliniky v Praze
- byl přednostou univerzitní polikliniky v Praze (1884–1886), propedeutické kliniky na Lékařské fakultě v Praze (1886–1902) a I. interní kliniky (1902–1918)
- v letech 1878–1897 působil jako vrchní redaktor Ottova slovníku naučného
- povýšen do rakouského šlechtického stavu nejvyšším rozhodnutím ze dne 29. ledna 1918 a majestátem daným ve Vídni dne 7. května 1918
- jeho potomci doposud žijí

Zdroj: *Listy Genealogické a heraldické společnosti v Praze* (květen 1978), *Erbovní sešit 6-7/1970*, *Wikipedia*, *Almanach českých šlechtických a rytířských rodů 2007*, „Dvaasedmdesát jmen české historie“ - cyklus portrétů připravený Českou televizí.

Arnošt Drozd 01/2011

Příspěvek do *Genealogických a heraldických listů 1/2011*